

uw: Eric Mortier, gedelegeerd bestuurder UZ Gent, C Heymanslaan 10, 9000 Gent – Mirto Print – 070023 – Januari 2019 – versie 1



DEMENTIE EN AUTORIJDEN



DEMENTIE EN AUTORIJDEN

Bij beginnende dementie kunnen patiënten vaak nog met de auto rijden. Maar naarmate de ziekte vordert, krijgen mensen met dementie het moeilijker om de veiligheidsrisico's in te schatten en wordt het autorijden gevaarlijker.

Al bij matige, maar zeker bij ernstige vormen van de ziekte houdt autorijden veiligheidsrisico's in, zowel voor de chauffeur als voor de passagiers en andere weggebruikers. Daarom is een evaluatie van de rijgeschiktheid dan noodzakelijk én verplicht.

Tips voor familieleden

Vaak merken bestuurders met dementie zelf dat het autorijden niet meer gaat zoals voorheen. Ze besluiten dan – vaak in overleg met de familie – om niet langer met de auto te rijden. Dit is vaak een moeilijke beslissing want niet meer kunnen autorijden betekent verlies van zelfstandigheid.

Er zijn ook mensen met dementie die niet aanvoelen dat ze minder goed met de auto kunnen rijden. Als u zich zorgen maakt over de rijgeschiktheid van uw familielid met dementie, bang bent dat hij of zij een ongeluk zou veroorzaken of u zich niet veilig voelt als uw familielid rijdt, dan kunt u een aantal dingen doen:

- ▲ Vraag advies aan de huisarts. Soms heeft het een positief effect als een arts een patiënt vertelt dat autorijden gevaarlijk wordt.
- ▲ Reik alternatieven aan zodat uw familielid met dementie toch mobiel kan blijven (zie verder).
- ▲ Neem maatregelen waardoor uw familielid niet langer met de auto kan rijden (bv. sleutels verstoppert).
- ▲ Vraag een formele evaluatie van de rijgeschiktheid aan.

Evaluatie van rijgeschiktheid

Bij matige vormen van dementie of als het geriatrisch team twijfels heeft over de rijgeschiktheid is formele evaluatie noodzakelijk én verplicht. Die gebeurt door CARA, het Centrum voor rijgeschiktheid en voertuigaanpassing.

Ook als u zich onveilig voelt als passagier kan doorverwijzing naar CARA nuttig zijn. U kunt een doorverwijzing vragen aan uw huisarts of op de polikliniek Geriatrie van het UZ Gent. Zij helpen u bij de administratie voor de aanvraag van de rijgeschiktheidstest (www.vias.be).

Wat als uw familielid mag blijven rijden?

Als na evaluatie blijkt dat uw familielid mag blijven rijden, neemt dat niet altijd de ongerustheid weg. Het is logisch dat u als partner, kind of kleinkind bekommerd bent om de veiligheid van uw familielid. Deze tips kunnen u helpen:

- ▲ Rijd af en toe mee en observeer of uw familielid nog veilig rijdt.
- ▲ Tracht het autorijden te beperken tot ritten van maximum één uur, ook al voelt uw familielid zich goed.
- ▲ Tracht avond- en nachtritten te vermijden.
- ▲ Uw familielid rijdt beter niet bij slecht weer (regen, sneeuw, hagel).
- ▲ Let erop dat uw familielid niet rijdt onder invloed van slaapverwekkende medicatie en/of alcohol.
- ▲ Plan een tweejaarlijkse oog- en gehoorcontrole.
- ▲ Plan minstens jaarlijks een medische opvolging in het kader van de dementie.

Wat bij een negatief rijadvies?

Negatief advies van de arts

Artsen zijn wettelijk gemachtigd om patiënten te vragen om hun rijbewijs in te leveren bij de gemeente als ze vinden dat de rijveiligheid bij matige of ernstige dementie in het gedrang komt.

Negatief advies van CARA

CARA kan na een evaluatie aanpassingen aan de wagen en/of de te rijden routes of tijdstippen voorstellen. Als uit de evaluatie blijkt dat uw familielid niet meer veilig met de auto kan rijden, volgt een rijverbod en moet het rijbewijs ingeleverd worden.

Verplaatsingen zonder eigen auto

Veel patiënten vrezen dat hun vrijheid sterk beperkt zal worden als ze niet meer met de auto mogen rijden. Maar niet meer mogen rijden, hoeft niet te leiden tot een totaal verlies aan zelfstandigheid en sociaal leven. Er bestaan immers alternatieven:

- ▲ Levering van boodschappen aan huis. Vraag ernaar bij uw winkelier
- ▲ Maaltijden aan huis
- ▲ Familiehulp om boodschappen te doen (bijvoorbeeld via uw mutualiteit)
- ▲ Thuisbankieren en/of doorlopende opdrachten/domiciliëring
- ▲ Vrijwilligersvervoer
- ▲ Taxi (+ indien mogelijk taxicheques)
- ▲ Belbus

Bij de mutualiteit kunt u meer informatie krijgen.

In tegenstelling tot wat vaak wordt beweerd, is alternatief vervoer op jaarbasis niet duurder dan de totaalcost van een eigen auto (inclusief brandstof, verzekeringen, belastingen). Integendeel zelfs.

Vragen?

Hebt u nog vragen? Spreek dan de medewerkers van de dienst Geriatrie aan.